

Datum
2018-05-16

Diarienummer
2018-0043

Er referens
S2018/01188/SF

Socialdepartementet
Socialförsäkringsenheten
103 33 Stockholm

Ny lag om koordineringsinsatser inom hälso- och sjukvården (Ds 2018:5)

Sammanfattning

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) tillstyrker följande förslag:

- En permanent skyldighet för landstingen att erbjuda individuellt stöd för att främja återgång i arbetslivet (avsnitt 3.1)
- Koordineringsinsatser för att främja återgång till arbetslivet (avsnitt 3.2)
- Information till Försäkringskassan (avsnitt 3.3)
- Andra aktörers ansvar för rehabilitering (avsnitt 3.4)
- Utvärdering av de nya koordineringsinsatserna (avsnitt 3.13)

ISF kan inte tillstyrka förslaget om patientsäkerhetslagens och patientskadelagens tillämplighet (avsnitt 3.6) i dess nuvarande form.

3.2 Koordineringsinsatser för att främja återgång till arbetslivet

ISF tillstyrker förslaget om koordineringsinsatser för att främja återgång till arbetslivet, men konstaterar att fokus för sådana insatser ligger på återgång i arbete. Vi saknar ett resonemang kring den grupp som står långt ifrån arbetsmarknaden och för vilka återgång i arbete inte är näraliggande i tiden. ISF anser att det är viktigt att koordineringsinsatserna också riktas till personer som behöver stöd och hjälp att närma sig arbetsmarknaden.

3.3 Information till Försäkringskassan

ISF tillstyrker förslaget att landstinget ska informera Försäkringskassan om huruvida en patient kan antas ha behov av rehabilitering enligt 30 kap. i

socialförsäkringsbalken. ISF anser att det är viktigt att parterna kring en individ i sjukskrivningsprocessen har förståelse för varandras verksamhet. Samtidigt vill ISF betona att förslaget ställer höga krav på att landstinget har mycket god kännedom om reglerna i 30 kap. socialförsäkringsbalken och att Försäkringskassan har god möjlighet att ta emot denna information. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att Försäkringskassan alltså har det övergripande ansvaret att samordna rehabiliteringen.

3.4 Andra aktörers ansvar för rehabilitering

ISF tillstyrker förslaget om att andra aktörers ansvar för rehabiliteringsåtgärder inte bör ändras, men vill betona att diskussionen om vem som ska göra vad i sjukskrivningsprocessen måste hållas levande. ISF har tidigare påpekat att andra aktörers ansvar bör uppmärksammas så att även om ansvaret inte förändras behöver samtliga aktörer se sin roll och förstå andras roll i processen.¹

3.6 Patientsäkerhetslagens och patientskadelagens tillämplighet

ISF kan inte tillstyrka förslaget om patientsäkerhetslagens och patientskadelagens tillämplighet (avsnitt 3.6) i dess nuvarande form. Koordineringsinsatser ska enligt förslaget anses vara vård i patientdatalagens mening, men inte i hälso- och sjukvårdslagens, patientsäkerhetslagen eller patientskadelagens mening. Detta kan innebära vissa oklarheter för vårdpersonalen, vilket framförs i promemorian. I praktiken kommer det många gånger vara svårt att dra en tydlig skiljelinje mellan hälso- och sjukvård respektive koordineringsverksamhet. Det huvudsakliga innehållet i de insatser som en koordinator kan antas genomföra kräver inte ett skydd, men om inte gränsdragningen kan göras tillräckligt tydlig, t.ex. mellan vad en koordinator gör i den rollen och eventuella andra roller som samma person har, är det olyckligt om skyddet därför kan bli otillräckligt. Mot bakgrund av det ställer sig ISF tveksam till om patienternas skyddsbehov tillgodoses om patientsäkerhetslagen och patientskadelagen inte blir tillämpliga. De skäl som i promemorian anförs mot dessa lagars tillämplighet rör främst utvidgningen av IVO:s ansvarsområde. ISF är tveksam till om dessa skäl är så starka att de bör föranleda att viktiga lagar som skyddar patienterna inte blir tillämpliga.

---

¹ ISF *Bedömningar vid 90 och 180 dagar i rehabiliteringskedjan – En kommentar om hur Försäkringskassan kan förbättra sjukskrivningsprocessen*. Rapport 2017:9.

3.13 Utvärdering av de nya koordineringsinsatserna

ISF tillstyrker förslaget om utvärdering av de nya koordineringsinsatserna. ISF har i ett tidigare remissyttrande, "Mer trygghet och bättre försäkring (SOU 2015:21)" kommenterat att ett införande av en rehabkoordinatorsfunktion behöver kunna utvärderas. För att reformen ska vara möjlig att utvärdera menar ISF att det är angeläget att landstingen ges möjlighet att förbereda och dokumentera införandet så att det blir utvärderingsbart.

Detta yttrande har beslutats av tf generaldirektör Catarina Eklundh Ahlgren. Helena Persson Schill har varit föredragande. I beredningen har också Erik Janzon deltagit. Vid den slutliga handläggningen har personalansvariga Angela Berthelsen, samt enhetscheferna Ola Leijon, Dan Ljungberg och Marie Seiboldt deltagit.

Catarina Eklundh Ahlgren
Tf generaldirektör

Helena Persson Schill
utredare